In de loopgraven

Dat is de indruk die de ruim 180 deelnemers aan de najaarsreis van de OTC Roeselare / OTMV afd. Noord Brabant het meest is bijgebleven.

Op zaterdag 28-10 reden wij richting West Vlaanderen een streek waar 100 jaar geleden duizenden, vooral jonge, mannen het leven lieten in een zeer bloedige loopgraven oorlog met verschillende veldslagen die in de Westhoek zeer diepe sporen heeft achtergelaten.

De eerste plaats die we aandoen in Ieper, deze stad telt circa 35.000 inwoners en heeft als bijnaam de Kattenstad. Een naam die stamt uit de middeleeuwen. Ieper is in de 1e wereldoorlog geheel verwoeste, middeleeuwse gebouwen grotendeels met de grond gelijk gemaakt en in de strijd tussen de Duitsers en de Britten verloren meer dan 500.000 soldaten het leven. Onder de gebouwen werd gedurende de oorlog een enorm complex met gangen en ruimtes uitgegraven waarin de soldaten verbleven om beschut te zijn van de aanvallen van de Duitsers.

Catrysse NV Ieper

In Zillebeke richtte Henri Catrysse in 1977 een land- en tuinbouwmachine bedrijf op en Catrysse startte de verkoop van Deutz tractoren.

De DX serie was net op de markt en vele trekkers uit deze modellen reeks werden via Catrysse in de Westhoek verkocht. In 1985 werd een locatie gevonden in Ieper en na een aantal verbouwingen en de bouw van een showroom is het bedrijf een moderne onderneming die de klanten perfect kan bedienen bij hun mechanisatie behoefte. In 2001 werd de leiding van het bedrijf overgenomen door Patrick Catrysse en concentreerde Henri zich volledig op de restauratie van oude trekkers. Het is natuurlijk zo verwonderlijk dat de meeste old timer trekkers van het merk Deutz zijn. Een paar andere merken staan in een prachtige hal maar overwegend dus Deutz.

De eerste trekker uit de collectie is een Deutz F2M417 , dit model is door Deutz gebouwd van 1941 tot 1953. De trekker heeft een 2 cilinder watergekoelde motor van 35 PK. In de 2e wereldoorlog werd er ook een serie met houtgas generator gebouw. De trekker uit de collectie van Catrysse is in perfecte staat en heeft jarenlang op 17 kilometer van Ieper dienst gedaan. Deutz is vooral bekend om de luchtgekoelde motoren en in de collectie van Catrysse zijn ook modellen uit de reeks FL 514 en FL 612 te vinden. Heel mooi is een serie modellen uit de D06 serie.

Erg strak plaatwerk en de trekkers staan er als nieuw bij.

Mooi is ook een verhaal over de F1M414, een watergekoelde 1 cilinder met messen maaibalk.

Op een ruilbeurs zag Patrick een foto van deze trekker met daaronder “zu verkaufen” en een telefoonnummer. Patrick keek rond zag niemand en haalde de foto van de muur. Dat is de mijne dacht hij en zonder concurrentie haalde hij deze trekker uit Duitsland.

De liefde voor Deutz gaat inmiddels ook over naar de volgende generatie en daarmee zal dit merk nog lang bewaard blijven.

Ieper

Met de bus rijden we door het stadje Ieper en langs het stadsplein zien we veel gebouwen met middeleeuwse uitstraling. De gebouwen zijn echter na de 1e wereldoorlog gebouwd en gerestaureerd.

De herbouw is vooral betaald met Duits geld dat in het kader van Wiedergutmachung t er beschikking kwam.

In Ieper zijn een groot aantal Britse monumenten en een van de bekendste is de Menenpoort waar de namen van 55.000 vermiste gesneuvelden uit het Britse gemenebest zijn uitgebeiteld. Nog steeds wordt elke dat om 20:00 door klaroenblazers van de stedelijke brandweer de last post geblazen en dat is elke dag erg indrukwekkend en ontroerend.

Na de rit door Ieper rijden we naar het grootste Britse militaire kerkhof van België. Totaal zijn er 172 Britse kerkhoven maar Tyne Cot Cementery Passendale is de grootste op het Europese vastenland. Er liggen hier 11.900 slachtoffers begraven en in een memory muur zijn nog eens 35.000 vermiste soldaten gebeiteld.

Rondlopen over deze begraafplaats maakt veel indruk, de onzin van een oorlog wordt hier meer dan duidelijk. Op de meeste kruisjes staan leeftijden tussen de 20 en 24 jaar. Rij na rij strak in het gelid en met veel eerbied en passie onderhouden.

Dit monument wordt jaarlijks door duizenden toeristen, vooral Engelsen, bezocht. Ook de jeugd uit Engeland komt met volle bussen naar de Westhoek en tijdens ons bezoek bracht een scouting groep op gepaste manier een groet aan de voorvaderen die gevochten hebben voor de vrijheid waarin wij mogen leven.

Memorial Museum Passchendaele 1917

Na de lunch rijden we naar Zonnebeke waar we het Memorial Museum Passchendaele hebben bezocht. In het museum is op indrukwekkende manier de eerste wereldoorlog weergegeven.

De uniformen, gebruiken, oorlogstuig zijn in vitrines uitgestalde en de route door het museum brengt je via smalle trappen onder de grond waar je zelf ervaart hoe de Britten in de 1e wereldoorlog in smalle gangen en ruimten onder de grond verbleven.

De dug-outs en loopgraven geven een beangstigend gevoel en eigenlijk is een bezoek aan dit museum voor iedereen die niet begrijpt wat de waarde van vrijheid is een must.

Verschaeve Kuurne

In de westhoek loopt de rivier de Leie, ook wel de gouden rivier genoemd.

Het water uit de Leie is uitstekend voor het roten van vlas. Langs de Leie heeft Gabriel Verschaeve een vlasfabriek opgebouwd die jarenlang duizenden kilo's vlas heeft verwerkt. Gabriel is 81 en spreekt in het West Vlaamse dialect en daardoor niet altijd te verstaan maar hij spreekt ook goed met de handen en gebaren en weet de bezoekers aan zijn fabriek te boeien met de verhalen over vlas van het begin, de glorietijd en hoe het vlas grotendeels weer verdwenen is.

Bij Verschaeve kijk je echt de ogen uit. Machines staan her en der en het lijkt alsof we 50 jaar terug in de tijd gaan en de medewerkers met middagpauze zijn. De vlasteelt, het verwerken en de mechanisatie wordt met veel liefde voor het gewas verteld. We komen hier echt ogen en tijd tekort om alles te zien. De roterij telt 12 cellen en in het midden staat een gemetselde stoom ketel met daar wachter een stoommachine die tot 1950 de fabriek van elektriciteit heeft voorzien. Daarna werd de elektriciteit tot 1970 opgewerkt via een diesel motor.

De stoommotor is van het fabricaat : H. Bollinkx uit Brussel. Het is een 1 cilinder horizontale motor die 60 PK levert bij ongeveer 90 toeren per minuut. De motor is in 1900 gebouwd met een cilinder van 35 mm met slag van 70 cm. Het vliegwiel heeft een doornede van 3mtr. Is 25 cm breed en heeft een omtrek van 9.42 meter.

Via een riem wordt een as aangedreven die vervolgens met een riem een generator aandrijft.

Tegen de oude roterij is ooit een nieuwe fabriek gebouwd die 500 kilo vlas per uur kan verwerken. Op een verdieping is een zwingellijn geplaatst die de vlasvezel los maakt uit de stengel. Ook deze fabriek werkt nog maar alleen als er bezoek is. Productie wordt er niet meer gemaakt de concurrentie is te groot en de capaciteit van deze fabriek te laag.

De fabriek en machines zijn nu ondergebracht in een stichting en beschermd als monument van historische waarde. Het is de bedoeling dat deze fabriek en machines bewaard blijven en dat de kennis over vlas wordt doorgegeven voor het nageslacht.

Naast de machines voor de vlasverwerking heeft Verschaeve samen met zijn zoon en kleinzoon een verzameling oldtimer auto's en trekkers. In overvolle werkplaatsen met duizenden onderdelen en voorwerken wordt gerepareerd en gerestaureerd. Op een tafel zien we een handvol gieterijzand waarin de vorm van een afschermrooster voor een koplamp van een Sift is te herkennen. Met deze gietmal wordt een nieuw rooster gegoten om te de trekker die gerestaureerd wordt weer te voorzien van twee roosters.

Na het drinken van een stevige pint en ferme handdruk nemen we afscheid van Gabriel die terwijl wij naar de bus wandelen als achter het stuur kruipt van een van de Peugeot oldtimers die hij vervolgens met een flinke vaart in een van de werkplaatsen rijdt. Een bijzondere mens en mooi dat we deze man hebben mogen ontmoeten.

Piet Verschelde

De volgende stop is het bedrijf van Piet Verschelde in Waregem. Piet is geboren in 1955 als zoon van een vlashandelaar. De vader van Piet bouwde een zelfbouwtrekker van twee versnellingsbakken en aandrijvingen van een vrachtwagen en een stationaire lanz motor. De trekker vond Piet niet sterk genoeg en toen hij 17 was stelde hij voor dat er een echte trekker zou komen. Hij wist een Lanz routier met bevroren cilinderkop te staan die te koop was voor 2000 Bfr, omgerend 50 euro.

Piet mocht echter maar 1000 Bfr uitgeven en hij reed wekelijks naar de verkoper om die man te overtuigen dat de prijs moest zakken. De verkoper werd de wekelijkse komst van Piet moe en liet de prijs zakken naar 1250 Bfr en na akkoord van pa werd de Lanz naar huis gesleept. Vervolgens werd een cilinderkop gevonden die bijna 2 keer zo duur was als de hele trekker maar ja zonder cilinderkop kun je niet met een trekker rijden en besloot men de trekker tocht te repareren.

Piet zag dat er veel meer te verdienen was met het handelen in trekkers en hij bouwde een bedrijf op dat uit heel de wereld trekkers haalt en weer verkoopt vanuit Waregem. De specialiteit van Verschelde is de gloeikop en naast Lanz staan er tientallen Pampa, Landini, Vierzon en andere trekkers met een gloeikop.

Inmiddels heeft Verschelde meer dan 35.000 trekkers verhandeld en weet hij overal de meest exotische exemplaren te vinden. Inmiddels is ook bij Verschelde de derde generatie in beeld en richt het bedrijf zich ook op de verkoop van gebruikte motoren voor de opwekking van elektriciteit.

Voorkant van de Gualdi

Als je rond loopt in de hallen van Verschelde dan kom je ogen te kort en zeker als je een trekker ziet die je alleen kent van een folder wil je deze trekker met je ogen helemaal ontleden.

Onder de bijzondere trekkers die in we werkplaats zien zijn een Franse Latil en een Nortrack die is

terug gehaald uit Argentinië. Ook trekkers uit Australië, Imperial en Mc Donald.

Ook een Gualdi, een Meili een Buhrer en als je op hoogte wilt rijden dan kun je kiezen uit een stuk of 15 John Deere die in een high clearance uitvoering in een van de hallen staan.

Helaas vertrekt de bus richting het laatste bezoek adres en met een laatst blik op al deze opknappers verlaten we de hal.

TVH

Met een flinke wandeling door de immense magazijnen van Thermote & Vanhalst komen we in een showroom ter grote van een voetbalveld.

Ad de Bruijn heeft een presentje voor Paul Thermote.

Daar is een kleine selectie van wat deze firma levert uitgestald.TVH is in 1969 is opgericht door Paul Thermote en Paul Vanhalst en men startte met de reparatie en handel van gebruikte landbouwmachines en heftrucks.

Een van de tot in de puntjes gerestaureerde trekkers van Paul Thermote

Nu is TVH uitgegroeid tot de marktleider voor de levering van heftruck, verreikers, hoogwerkers, onderdelen en ook complete revisie en ruildelen. De onderneming heeft 3800 medewerkers en heeft vestigingen over de gehele wereld een meer dan 20.000 klanten in 170 landen. Ik heb in mijn werk heel veel fabrieken en magazijnen gezien maar de orde en netheid in de magazijnen van TVH is uniek. Een van de Belgische deelnemers vertelde mij, “dit is de trots van de westhoek”.

Ook hier hadden we veel te weinig tijd om alles te aanschouwen en tot ons te nemen en het samen de dag evalueren met de vrienden van de OTC was van korte duur.

Ook Bepco hoort bij de TVH Groep

Opmerkelijk en bijzonder was dat de een van de oprichters, Paul Thermote, ons bij het vertrek persoonlijk de hand schudde om ons te bedanken voor het bezoek aan zijn onderneming. Waar zie je dat nog dat een man die aan het hoofd staat van een grote internationale onderneming zo betrokken is bij zijn bedrijf.

Het was dus weer een onvergetelijke dag en de samenwerking met de OTC Roeselare blijft naar meer smaken.

Kees Roovers

Hieronder nog een paar foto’s van deze dag. De totale serie is te vinden op de website

www.otmvbrabant.nl

In 2018 zal de najaarsreis op 27 oktober worden georganiseerd.